

ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ХУДОЖНЬОЇ ОБДАРОВАНOSTІ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ.

НАПРЯМИ КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МУЗИЧНИХ ШКІЛ

Андрій Ребенок

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
факультет
дошкільної, початкової освіти і
мистецтв, Національний
університет «Чернігівський
колегіум» імені Т. Г. Шевченка
м. Чернігів

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри
мистецьких дисциплін, Олександр Солдатенко
<https://orcid.org/0000-0001-7400-2779>

Актуальність культурно-просвітницької діяльності музичних шкіл в сучасному суспільстві не підлягає сумніву. В умовах глобалізації та стрімких технологічних змін важливо зберігати культурну ідентичність і передавати її наступним поколінням. Музичні школи виконують важливу роль у цьому процесі, сприяючи розвитку естетичного смаку, культурної свідомості та творчих здібностей молоді. Активне залучення дітей до такого виду мистецтва, як музика дозволяє розвивати їхні естетичні почуття та художнє мислення. Заняття музикою формують у дитини естетичне ставлення до світу, розвивають відчуття гармонії та ритму. Важливо, щоб педагоги і батьки підтримували творчу діяльність, надаючи дітям можливість самовираження.

Музичні школи відіграють ключову роль у формуванні культурного середовища, розвитку музичних талантів і сприянні загальному освітньому процесу. Їх культурно-просвітницька діяльність охоплює різноманітні напрямки, що дозволяють не лише навчати учнів, а й залучати їх до активного культурного життя, популяризувати музику, сприяти розвитку громади

Музичні конкурси дають змогу дітям проявити свої здібності перед ширшою аудиторією, допомагають їм вчитися справлятися з хвилюванням, отримувати корисний зворотний зв'язок від журі, а також бачити власний прогрес. Участь у фестивалях сприяє розвитку колективної творчої діяльності. Вони часто мають інтерактивний та культурно-просвітницький характер, що допомагає дітям відкривати нові стилі мистецтва і навчатися у своїх однолітків. Активне залучення до творчості через конкурси та фестивалі дозволяє дітям удосконалювати музичні здібності, розвивати емоційний інтелект і впевненість у своїх талантах. Такі заходи сприяють формуванню сценічного досвіду, впевненості у власних силах, а також дають можливість батькам та громаді ознайомитися з талановитими молодими музикантами. Наприклад: у

Комунальному закладі позашкільної мистецької освіти "Чернігівська музична школа № 1 імені Стефана Вільконського" проводяться такі конкурси і фестивалі: Всеукраїнський відкритий музичний конкурс ім. Левка Ревуцького[1], Всеукраїнський конкурс «Кобзарська юнь України»[2], Відкритий міський конкурс юних бандуристів «Веселковий дивограй» [3].

Проведення майстер-класів з відомими музикантами та педагогами є важливим аспектом освітньої діяльності музичних шкіл. Це не лише підвищує рівень викладання, але й надихає учнів, надає їм можливість отримати нові знання і досвід. Наприклад Комунальний заклад позашкільної мистецької освіти "Чернігівська музична школа № 1 імені Стефана Вільконського" часто запрошує викладачів з провідних музичних академій для проведення майстер-класів з різних інструментів. Це допомагає вчителям і учням переймати нові методики викладання та навчання, що сприяє їхньому професійному розвитку. Така діяльність сприяє формуванню міцного культурного простору в регіоні, де кожна установа чи школа стає частиною загальної культурної системи, підтримуючи та розвиваючи одну з ключових сфер суспільного життя.[4]

Музичні школи регулярно проводять концерти за участі своїх учнів та викладачів, представляючи досягнення вихованців. Це допомагає місцевій громаді бути свідками культурного розвитку молоді та підтримувати їхній прогрес. Наприклад Комунальний заклад позашкільної мистецької освіти "Чернігівська музична школа № 1 імені Стефана Вільконського", завжди бере участь у публічних заходах, таких як святкування Дня міста, релігійних чи державних свят, що є чудовою можливістю для популяризації музики серед широкої аудиторії. Такі виступи на відкритих майданчиках, у парках або міських площах роблять культуру доступнішою для всіх верств населення.[4]

Музичні школи часто включають до своїх програм вивчення місцевої народної музики та традиційних інструментів. Це сприяє збереженню фольклорних традицій та забезпечує їх передання майбутнім поколінням.

Музичні школи часто реалізують інклюзивні проєкти для дітей з особливими потребами, адаптуючи програми навчання і надаючи їм можливість брати активну участь у творчому процесі. Це допомагає таким дітям розвивати свої таланти та краще інтегруватися в суспільство.[5]

Музичні школи також беруть участь у проєктах міжнародного культурного обміну, що дає можливість учням і викладачам знайомитися з музичними традиціями інших країн, відвідувати інші школи та фестивалі, розширюючи їх світогляд і професійний досвід.

Останнім часом музичні школи все частіше використовують онлайн-курси для поширення знань серед більшої аудиторії. Платформи, як-от Coursera, Udemy, YouTube, пропонують різноманітні курси для музикантів будь-якого рівня, що дозволяє не лише локальним учням, але й слухачам з інших регіонів чи країн отримувати музичну освіту. Також, наприклад, учні та вчителі Комунального закладу позашкільної мистецької освіти "Чернігівська музична школа № 1 імені Стефана Вільконського" активно створюють власні навчальні відео, які можуть охоплювати різні аспекти музичної теорії, техніки гри на інструментах або вокалу.

Використання VR та AR технологій для вивчення музики або для проведення концертів відкриває нові способи популяризації мистецтва. Учні можуть відвідувати віртуальні музеї музичних інструментів або "брати участь" у симуляціях музичних концертів у відомих залах світу.

Проведення шкільних концертів у прямому ефірі на платформах YouTube, Facebook Live або Instagram дозволяє охопити значно більшу аудиторію, ніж традиційні концерти. Глядачі можуть насолоджуватися виступами у комфорті своїх домівок та навіть взаємодіяти з виконавцями через коментарі та чати.

Музичні школи відіграють важливу роль у відновленні та збереженні культурної спадщини, особливо у контексті підтримки національних і регіональних традицій. Вони є осередками, де учні не тільки отримують музичні навички, а й вивчають народну музику, що сприяє її збереженню та популяризації серед широкого кола громадян. Крім того, завдяки активній концертній діяльності, музичні школи допомагають підтримувати живу культурну взаємодію між різними частинами суспільства, зберігаючи та збагачуючи духовні цінності. Наприклад: у Комунальному закладі позашкільної мистецької освіти "Чернігівська музична школа № 1 імені Стефана Вільконського" працюють такі музичні народні колективи: Капела Надія, ансамбль бандуристів Соколики, Оркестр народних інструментів.

Сучасні технології відкривають нові перспективи для музичних шкіл у сфері культурно-просвітницької діяльності. Використання онлайн-платформ, інтерактивних методів навчання та цифрових інструментів допомагає розширити аудиторію та підвищити рівень музичної освіти. У майбутньому можливе подальше впровадження віртуальних концертів, мультимедійних навчальних ресурсів і міжнародного культурного обміну. Ці напрями дозволять зробити музичну освіту доступнішою для всіх, незалежно від географічних чи соціальних обмежень.

Підсумовуючи, можна стверджувати, що музична освіта має ключове значення для гармонійного розвитку суспільства. Вона сприяє формуванню естетичного смаку, розвиває креативність, емоційний інтелект та культурну обізнаність. Музичні школи, як частина освітньої та культурної системи, виконують важливу соціальну функцію, об'єднуючи людей через мистецтво, підтримуючи інклюзію та сприяючи соціальній єдності. Тому їх культурно-просвітницька діяльність має стратегічну цінність для розвитку як окремих індивідів, так і суспільства в цілому.

Список використаних джерел

1. Заліська Ю. У травні в Чернігові відбудеться Всеукраїнський відкритий музичний конкурс ім. Левка Ревуцького. URL: <https://cheline.com.ua/news/culture/u-travni-v-chernigovi-vidbudetsya-vseukrayinskij-vidkritij-muzichnij-konkurs-im-levka-revutskogo-248228> (дата звернення: 15.10.2024).

2. НСКУ – Національна спілка кобзарів України. Всеукраїнський конкурс «Кобзарська юнь України». URL: <https://kobzari.org.ua/?page=news&subpage=123> (дата звернення: 15.10.2024).
3. Білоус С. Всеукраїнський конкурс юних бандуристів відбудеться в Чернігові. URL: <https://cheline.com.ua/news/culture/vseukrayinskij-konkurs-yunih-banduristiv-vidbudetsya-v-chernigovi-199713> (дата звернення: 15.10.2024).
4. Музична школа №1 ім. С. В. Вільконського. Майстер-клас. URL: https://notacom.ucoz.net/news/majster_klas/2018-03-19-122 (дата звернення: 15.10.2024).
5. Музична школа №1 ім. С. В. Вільконського. Оголошення про набір. URL: <https://notacom.ucoz.net/news/?page11> (дата звернення: 15.10.2024).